

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan tarafından Anayasanın 98 ve Meclis İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 30.05.2019

Gamze AKKUŞ İLCEZDİ
İstanbul Milletvekili

Atatürk Havalimanının 6 Nisan 2019'da ticari uçuşlara tamamen kapatılmasından sonra Atatürk Havalimanı işletmecisi olarak 03.01.2021 tarihine kadar sözleşmesi olan TAV Havalimanları Holding A.Ş. **"Atatürk Havalimanının sözleşme süresinden daha önce ticari uçuşlara kapanması nedeniyle şirketimizin uğrayacağı kâr kayıplarının hesaplanmasına ilişkin DHMİ, şirketimiz ve danışmanlar tarafından yapılan çalışmalar devam etmektedir"** açıklamasını yapmıştır.

Ancak, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü (DHMİ) ile TAV İstanbul Terminal İşletmeciliği A.Ş. arasındaki kira sözleşmesine ve DHMİ 2017 Sayıştay denetim raporuna göre yapılan **"Tüm meri mevzuat değişiklikleri taraflar açısından bağlayıcı olacaktır"** hükmü mevcuttur.

Bu hususu dikkate alan Sayıştay 2017 yılı denetim raporunda,

- "TAV İstanbul Terminal İşletmeciliği A.Ş'nin her hangi bir talebi bulunmamasına rağmen;** Kuruluşun (DHMİ), 22.01.2013 tarihli yazısında, '(....) İstanbul Yeni Havalimanının, ticari hava taşımacılığında kullanılacak olmasından hareketle, 2017'de hizmete girmesi öngörülen Yeni Havalimanı ile işletmenizde bulunan Atatürk Havalimanı yolcu terminallerinin 2017-2021 yılları arasındaki 4 yıllık çalışma dönemine ilişkin kar kayıpları, idaremizce (DHMİ) tarafınıza ödenecektir. Bunu teminen; Kuruluşumuzca bahse konu yıllara ilişkin kayıpların tespiti amacıyla bir çalışma başlatılacaktır' dediği;
- Bu kapsamda; DHMİ'nin TAV'la birlikte karşılıklı "değerlendirme" toplantıları yapacağı;
- DHMİ'nin bu toplantıları "dünya ölçeğinde haklı bir başarı olarak gördüğü kamu-özel iş birliği projeleri kapsamında taraf olduğu sözleşmelere süreleri sonuna kadar sahip çıkmanın" bir gereği olarak düzenlediği;
- DHMİ tarafından TAV'a hitaben yazılan yazıda, "Şirketinizin tüm hak ve yükümlülüklerini güvencemiz altında tutmak Kuruluşumuzun sorumluluğudur" denildiği ifade edilmiştir.

Sayıştay uzmanlarınca hazırlanan raporda bu hususlar üzerine DHMİ'ye uyarıda bulunularak, "Kuruluşunuz ile TAV İstanbul Terminal İşletmeciliği A.Ş. arasında imzalanmış olan Kira Sözleşmesinde kar kaybı ile ilgili bir hüküm bulunmamaktadır." denilmiştir.

13258

Yine Sayıştay raporlarına yansıyan ifadelerden ortaya çıktığı üzere, DHMİ, Sayıştay'ın uyarılarını dikkate almayarak, 12.12.2016 tarihli "**Makam oluru**" ile "TAV İstanbul Terminal İşletmeciliği A.Ş.'nin 2018-2021 dönemine isabet eden olası kar kayıplarının tespitine yönelik bağımsız denetim şirketlerinden danışmanlık hizmeti alım ihalesine çıkılmasına karar vermiştir.

DHMİ bünyesinde kurulan Yaklaşık Maliyet ve Teknik Şartname Hazırlık Komisyonu ihale için çalışmaya başlamış, 21.11.2017 tarihinde "AHL Dış/İç Hatlar Terminal Binası, Katlı Otopark ve Genel Havalimanı Terminal İşletme Haklarının Kiralanmak Suretiyle verilmesine ilişkin Kira Sözleşmesi kiracısının İşletme Döneminin Erken Kesilmesi Halinde Olası Kar Kaybının Tespiti, Raporlanması ve Değerlendirme Toplantılarına Katılım Hizmet Alımı İhalesi" belli istekliler arası ihale usulüyle yapılmıştır. **İhale hiçbir teklif alınamaması nedeniyle iptal edilmiştir.**

İhale 18.01.2018 tarihinde tekrarlanmıştır.

Tüm bu süreç sonunda Sayıştay Başkanlığı DHMİ'yi uyararak,

- a) Yeni Havalimanının hayata geçiyor olması mevcut sözleşmeleri spona erdirmediği gibi, bu duru kuruluşun (DHMİ) herhangi bir kusurundan kaynaklanmamaktadır;
- b) **TAV'ın kar kayıplarının hesaplanması ve kamu kaynağı kullanan kuruluş (DHMİ) hesaplarından ödenmesi, Kuruluş açısından da ciddi bir kamu zararına yol açacaktır;**
- c) TAV İstanbul Terminal İşletmeciliğinin herhangi bir talebi olmamasına karşın, DHMİ tarafından 2013 yılından beri sürdürülen kar kaybı tespit çalışmalarının Kuruluş kaynaklarının israf edilmesine neden olduğu gibi bir sonuca da ulaşamamaktadır;
- d) **Kuruluş ile TAV İstanbul Terminal İşletmeciliği A.Ş. arasında imzalanmış olan Kira sözleşmesinde kar kaybı ile ilgili bir hüküm bulunmamaktadır**

denilmiş ve DHMİ ile TAV arasındaki şirketin uğrayacağı kar kayıplarının hesaplanması çalışmalarının bir an önce son verilmesi istenmiştir.

Bütün bu uyarılara rağmen DHMİ 2019 İşletme Bütçesi Olağan Dışı Gider ve Zararlar bölümünün Diğer Olağan Dışı Gider ve Zararlar alt bölümünde", "Kuruluşumuz olağan faaliyetlerinden bağımsız olan ve bu nedenle sık sık ve düzenli olarak ortaya çıkması beklenmeyen tazminat ve ceza giderleri, diğer faaliyetlerle ilgili faiz giderleri, küsurat farkları, değersiz alacaklar vb. giderleri" kalemi yer almıştır. Buna göre Atatürk havalimanı için 2017 yılı için 115.000, 2018 yılı için 129.000, 2019 yılı için 1.890.136.000, 2020 yılı için 2.015.140.000, 2021 yılı için 161.000 TL ödenek ayrılmıştır.

Bu bağlamda;

1- Sayıştay raporunda mevzuata aykırılığı ortaya konarak, derhal son verilmesi gerektiği belirtilen "**Kar kayıpları**" ile ilgili çalışmanın gerekçesi nedir?

2- Sayıştay raporuna rağmen DHMİ'nin TAV'a kar kayıpları ile ilgili ödeme yapmak için yürüttüğü çalışmalar neden devam etmektedir?

13258

3- 2013 yılından bugüne TAV'ın uğrayacağı kar kaybının tespiti için DHMİ tarafından yapılan çalışmalara ödenen para miktarı nedir? Bu miktar hangi kaynaktan karşılanmıştır?

4- 18.01.2018 tarihinde gerçekleştirilen kar kaybı tespiti için danışmanlık ihalesine kaç şirket katılmıştır? İhaleyi hangi şirket, ne kadar bedel karşılığında kazanmıştır?

5- Sayıştay Denetim raporunda, **"Yapılan tüm çalışmalar, tahminlere dayanmaktadır. Böyle bir çalışmanın (kar kaybı tespit) yapılabilmesi için öncelikle İstanbul Yeni Havalimanının açılmış, yolcu trafik sayıları gibi kar kaybının tespit edilmesine ilişkin somut verilerin oluşması gereklidir"** denilmesine rağmen, 2013 yılından bugüne soyut veriler üzerinden yapılan kar kaybı tespitinin dayandığı veriler nelerdir?

6- İstanbul Havalimanının tüm fazlarının açılmadığı da göz önünde bulundurulursa, TAV'a ödenecek olan kar kaybı hangi veriler üzerinden hesaplanacaktır?

7- TAV'ın Kar kaybı gerekçesiyle talep ettiği rakam nedir?

8- Kar kayıplarıyla ilgili TAV'a herhangi bir ödeme yapılmasına yönelik verilmiş bir taahhüt var mıdır?

9- Sayıştay raporunda mevzuata aykırı olarak bir ödeme yapılırsa ciddi bir kamu zararına yol açacağı belirtilen durum ile ilgili olarak bugüne kadar herhangi bir ödeme yapılmış mıdır?

10- DHMİ'ye, TAV'ın kar kayıplarını karşılaması için aktarılan bir kaynak var mıdır? Varsa bu kaynağın miktarı nedir ve hangi bütçe kaleminden aktarılmıştır?

11- DHMİ 2019 İşletme Bütçesinin Atatürk Havalimanı kısmında "Olağan Dışı Gider ve Zararlar" bölümünün "Diğer Olağan Dışı Gider ve Zararlar" alt bölümünde 2019 ve 2020 için toplam **3.905.276.000 TL** ayrılan pay TAV'a ödenecek kar kayıpları için mi konmuştur?